

Az Iparosok Orsz. Szövetsége által kiállított ügyvédi meghatalmazás illetékmentessége. (Közigazg. Biróság 20.489/1926. szám.) Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete az 1924: XVIII. t.-c. 2. §. 2. pontja alapján az okirati, törvénykezési és közigazgatási illetékek alól személyes illetékmentességben részesül. Az általa kiállított ügyvédi meghatalmazás ennél fogva nem esik illeték alá, amiből okszerűen következik, hogy nem szabható ki illeték az illetékmentes meghatalmazás után a meghatalmazottra sem.

Biztosító intézet által a biztosítási díj felvételéről kiállított külön nyugta illetékmentessége. (Közigazgatási Biróság 12.682/1927. szám.) A biztosító intézetek az 1883. évi VIII. t.-c. 3. §-a és 10. §-a, illetve az illetéki díjjegyzék 89. tétel 4. pontja értelmében a biztosítási díjakról az általuk kiállított vétbizonyítványok után az illetéket készpénzben megfizetik, ennél fogva a biztosítási díj felvételéről kiállított külön nyugta után nem lehet a nyugta-illetéket követelni.

Illetéktörlés bérleti szerződés részleges megszűnésénél (Közigazgatási Biróság 3911/1928. szám.) A rendelkező rész értelmében kellett határozni, mert a kir. pénzügyigazgatóság megtámadott határozatában a panaszos törlési kérelmét tulajdonképpen adaki okból azért utasította el, helyesebben vissza, mert bérleti szerződés részleges megszűnése címén illetéktörlésnek az ill. szab. 101. §-a alapján helye nincs. Az ill. szab. 101. §-ának 2. bekezdéseül felvett 1881. évi XXVI. t.-c. 12. §-a szerint az ismétlődő szolgáltatást tartalmazó szerződések érvényességének bármely időközben való megszűnése jogcím az illeték törlésére vagy visszatérítésére és ez a törvényhely az illeték törlésből nem zárja ki a részleges megszűnés esetét sem, a panaszos pedig a bemutatott iratokkal igazolta, hogy földbérlete 1927. évi október hó első napjától kezdve a vitézi telek céljaira felajánlott és a kijelölt vitéznek át is adott 20 kat. hold földterülettel csökkent és hogy ez időtől fogva ez a 20 kat. hold földterület a panaszos földbérletének többé nem tárgya. Igazolja ez álláspont helyességét az a körülmény is, hogy az adott esetben a szolgáltatás terményekben lévén megállapítva, aminek folytán az illetéket évről-évre kell a tényleges szolgáltatás alapján megállapítani, arra az időre tehát, amely időre a panaszos a vitézi telek céljaira átengedett 20 kat. hold után többé szolgáltatást nem teljesít, nyilvánvaló, hogy ez után többé illeték fizetésére sem kötelezhető.

Téglaelőállítási szerződés illetéke. (Közigazgatási Biróság 528/1929. szám.) A magyar királyi pénzügyigazgatóság jogszabálysértés nélkül állapította meg a kiszabás alapjául

szolgált szerződés illetékkötelezettségét. Az illetéki díjjegyzék 79. t. kk. (és mm.) pontjai értelmében ugyanis csak a gazdasági munkabérszerződések és vizimunkálatoknál, az ut- és vasutépítésnél alkalmazott napszámosok és munkások szerződesei bélyeg- és illetékmentesek. Az itt kérdésben forgó szerződés tárgya téglá előállítására. Az tehát az imént említett kivételes illetékmentesség egyik esete alá sem esik. Ennélfogva a szerződés az illetéki díjjegyzék 87. t. d) pontja szerint illetékköteles.

Nem vagyoni jogi igényt tárgyazó, meg nem becsülhető tárgyú per itéleti illetéke (68.600.192A.) P. M. 41. §.) (Közigazgatási Biróság 5937/1929. szám.) A peres eljárás alapjául szolgáló választott bírósági szerződés tárgyában beadott s megállapítási keresetnek is címzett keresetlevél annak itélettel való megállapítására irányult, hogy: a) az A) alatti választott bírósági szerződés kezdettől fogva érvénytelen volt; b) abban az esetben, ha érvényesen megkötöttet, hatályát veszített és végül c) abban az esetben, ha az abban foglalt választott bírósági kikötés érvényes volt és hatályát nem veszítette, a választott bíróság elnökéül B. F. joghatályosan meg lett választva. Kétségtelen a keresetnek ebből a tartalmából, hogy a pernek tárgya nem valamely megbecsülhető vagyoni jogi igény volt, mert a kereset nem irányul valaminek tevésében, türésében, vagy abbanahagyásában való marasztalásra, hanem annak a nemleges körülménynek a megállapítására, hogy választott bíróság kikötését tartalmazó szerződés érvénytelen, vagy ellenkező esetben hatályát veszített, annak megállapítására, hogy ki tekintendő a választott bíróság elnökének. Már pedig annak megállapítása, hogy valamely szerződés, illetőleg az abból származtatható igény választott, vagy rendes bíróság előtt érvényesíthető-e s ki tekintendő a választott bíróság elnökének, nem vagyoni jogi igényt tárgyaz, s a keresetnek ez a tárgya meg nem becsülhető. Az illeték szempontjából pedig az 1914:XLIII. t.-c. 31. és 34. §-ának rendelkezéseit egybevetve, a keresetlevélnek ez a tartalma irányadó. A sérelmezett határozat tévesen hivatkozik ennek a törvénynek 32. §-ára, mert arra az esetre, ha a per tárgya nem vagyoni jogi igény, s az meg sem becsülhető, a törvény ilyen per illetéke szempontjából a 34. §-ban a perrendtartástól eltérőleg, amely erre az esetre külön rendelkezést nem tartalmaz, kivételes szabályt állított fel, amely esetekre éppen ennél fogva a Pp. szabályait s viszont ennek következményeként az 1914:XLIII. t.-c. 32. §-ának rendelkezéseit nem lehet, s nem is szabad alkalmazni, hanem a szerint, amint a per a járásbíróság vagy a törvényszék előtt folyik, értékül 800, illetőleg 1600 pengőt kell venni. Éppen ezért közömbös, hogy a keresetben a felperes a pertárgy